

ERFARINGSRAPPORT - AASIAAT MARTS 2022

Min gode kammerat og jeg tog et valgfrit klinisk ophold (VKO) gennem IMCC Greenland af én måneds varighed på Aasiaat regionssygehus. Vi er begge på 12. Semester på KU og her giver opholdet *ikke* ECTS point. Vi havde af den grund begge orlov fra studiet.

Samlet set var dette VKO en god oplevelse med stort fagligt udbytte. Der er rigeligt med plads til studerende og passende supervision. Man får et godt perspektiv på lægegerningen i et mindre ressourcestærkt sted i verden og får respekt for dem, der løfter opgaven til dagligt.

Transport

Aasiaat har en lufthavn, som man kan flyve til fra Kastrup lufthavn med en mellemlanding i Kangerlussuaq/Sønder Strømfjord. Billetpriiserne varierer fra sæson og i hvor god tid de bestilles, men man skal forvente at betale ~8.000kr. Dette er ikke betalt af sygehuset. Det er en god idé at melde sig ind i Air Greenlands gratis kundeklub – Club Timmisa. Her får man tilbud og andre fordele. Fra lufthavnen kan man arrangere transport til sygehuset og ens bopæl med portørerne, som henter i ambulancen. Sjov oplevelse.

OBS! Flyene, og især indenrigsfly, er meget vejrafhængige og kan blive udsat eller aflyst med få timers varsel. Der sørges altid for kost og logi i tilfælde heraf, men sæt gerne en margin i slutningen af rejsen. Jeg strandede selv i Aasiaat i to dage på vej hjem pga. tåge over lufthavnen.

Al transport i byen er til fods, men der kører taxi.

Bolig

Som medicinstuderende bliver man oftest indlogeret på 1. Sal i Livsstilsambulatoriet. Dette er den gamle lægebolig, som ligger 100m fra sygehuset. Ovenpå er fire enkeltmandsværelser på ca. 12kvm, som alle er aflåst. Tilmed findes et enkelt toilet og bad på 1. Sal. Vi havde et værelse hver ved siden af hinanden. Der boede også en rengøringsdame i et andet værelse, som vi ikke havde meget at gøre med. Det gjorde, at vi havde masser af plads og brugte mest tid i stueetagen.

I dagstid fungerer stueetagen som ambulatorier for livsstilssygeplejersker og sundhedsplejersker.

Efter kl. 16 går personalet hjem, og derfra har man huset for sig selv. I stueetagen er et veludstyret køkken med ovn, komfur, mikroovn samt eget køleskab og fryser. Der er også en stor stue med TV og sofa, som man frit kan benytte om aftenen.

Der er fri WIFI i huset og på sygehuset, da man logger sig på personalenet.

Pro-tip: tag et HDMI-stik med, så man kan se sine film på TV'et.

Klinikopholdet

Sygehusets rolle er en mellemting af almen praksis og hospital med 18 sengepladser og et lille laboratorium. Optageområdet er på ca. 5.000 borgere, hvoraf 3.500 bor i Aasiaat og øvrige i omkringliggende bygder. Arbejdstiden er 40 timer om ugen, om end man kan gå tidligere hjem, hvis der ikke er travlt. Mødetid er kl. 7.45 om morgenen. Lægebestanden varierer, men er normeret til fem læger. Af lægerne går én stuegang, én har vagten (telefon og akutte henvendelser) og de øvrige går i ambulatoriet. Som studerende har man typisk sit eget ambulatorieprogram, som kan skræddersys efter kompetencer og ønsker. Antallet af patienter bestemmer man selv fx én, to eller tre patienter pr. time. Der er rig mulighed for at prioritere forskellige patientgrupper fra dag til dag fx kun børn, gynækologisk, mavesmerter, kronikere, sansefag mv. Der er ultralydsscannere i næsten alle rum, og de må gerne bruges. Vi brugte det meget til mavesmerter og som supplement til gynækologisk undersøgelse.

Vi koordinerede hver morgen med vagtlægen, at vi gerne ville modtage akutte patienter indbragt med ambulancen, så der var mulighed for at træne ABC-vurdering mm. Dette var en kanon øvelse.

Hver onsdag er et skadestueprogram, som i virkeligheden dækker over småkirurgi. Hertil afsættes en læge, og man skal endelig prioritere at være med. Under vores ophold var holdningen *see one, do one*, så vi fik hurtigt lært diverse små indgreb, som vi lavede selv til sidst. Dette dækker over p-stavs anlæggelse og fjernelse, fjernelse af modermærker, ano- og rektoskopi, diverse gynækologisk mv. Enkelte gange åbnes for små operationer, men dette afhænger af anæstesipersonale osv. Speciallæger kommer på kystbesøg i forskellige uger og udfører diverse undersøgelser og operationer, men der var ingen af disse under vores ophold.

Der er stor variation i patienternes danske sprog, hvorfor mange konsultationer foregik med tolk. Det var til at starte med en udfordring at vænne sig til, men blev mere naturligt hen af vejen. Der kunne fx hurtigt gå et par minutter med at få svar på, hvorhenne det gør ondt og i hvor lang tid. Laboratoriet kan tage blodprøver, enkelte hurtigtests såsom infektionstal og akutte prøver til akutpatienter. Ellers sendes stort set al biokemi og mikrobiologi til Nuuk, og svartiden er 10-14 dage. Det giver noget udfordring til sin diagnostiske tankegang og behandlingsvalg.

Sygehuset har et røntgenapparat, som betjenes næsten alle ugens dage. Sygehuset har ikke mulighed for anden billeddiagnostik end ultralyd og røntgen, og ved behov for øvrigt forgår det i Nuuk.

Hospitalet har byens eneste apotek, hvor al medicin udleveres gratis til patienterne.

Hvis man er heldig, skal der evakueres en patient fra en bygd. Det dækker over en akut tilstand, hvor en patient ikke selv kan komme til hospitalet og ikke kan hentes med ambulance. Under vores ophold var der havis, så båden kunne ikke sejle. Derfor fik vi lov til at flyve med helikopter fulgt af en læge til bygden Kangaatsiaq, hvor vi hentede en patient, der viste sig at have en ekstrauterin graviditet og blev behandlet i Nuuk. En vild oplevelse, så hold jer til.

Fritid

Selve Aasiaat ligger på en ø, der er ca. 10 km lang. Bag byen er baglandet med bløde klipper og søer, som er ideelt til ture. I marts er søerne frosne og belagt med sne. Vi havde medbragt langrendsski, som vi brugte flere gange om ugen, og det var fantastisk. Alternativt kan langrendsski mm. lånes gratis hver søndag i langrendsskiklubben. Der trækkes spor flere gange om ugen, og man kan også sagtens stå i snescooter- og hundeslædespor til længere ture. Med Air Greenland må man gerne medbringe ski uden ekstra gebyr. Al indchecket bagage vejes, men må gerne være fordelt på flere tasker – fx en kuffert og en skitaske.

Byen har et veludstyret fitnesscenter, som koster 200kr for én måned. Man får rabat som hospitalsansat. Ved siden af er en indendørs sportshal, hvor man også kan spille med det lokale fodboldhold. Der er også crossfit to gange om ugen, men det deltog vi ikke i.

Byen har enkelte restauranter/caféer, men ikke et imponerende udvalg.

Der er to supermarkeder, men udvalget er svingende især af friske ting. Generelt er alle friske råvarer noget dyre, men alt på frost, dåse, glas og tørvarer er fint. Vi fik bagt og lavet meget god mad med lidt kreativitet. Prøv at kom med til et kaffemik, som er en god mulighed for at opleve grønlandsk kultur, mad og møde de lokale.

Portøren Otto har egne slædehunde og giver en vild tur for 400kr pr. snude. I forårsmånederne er der god mulighed for at se nordlys. Man kan købe 12 kg frosne rejer fra øens fabrik til en fordelagtig pris. Vi bestilte gennem en af lægerne og fordelte ud til de ansatte. Kan anbefales! Planlæg en weekendtur eller rejse efter opholdet til Ilulissat for at se isfjorden. Meget smukt.

Økonomi

Fraset flybilletter er opholdet ikke så dyrt som forventet. Prøv evt. lykken med diverse rejselegater. Jeg modtog støtte fra Augustinusfonden.

Hele opholdet og Aasiaat som sted varmt anbefales. /Mathias Grønlund